

jících, týkati toliko objektu, mohou tedy stanoviti na př. způsob zastavění, rozměry a vnější podobu budov a za okolností snad i modalitý půdorysu po případě i jiné náležitosti.

Omezení taková nemohou se však zásadně týkati osoby stavebníkovy. Nemohou tedy předpisovati, že na určitém pozemku smí stavbu zříditi jen stavebník určité kvality, na př. stavebník veřejný, jako je stát, obec a pod. Takovéto omezení šlo by nad meze věcných omezení vlastnické svobody, již jako řád stavební tak i zák. č. 88/20 Sb. mají jedině na zřeteli. Bylo by snad nejvýše možno připustiti, že plán přehledný může osobu stavebníka určit nepřímo a to v ten způsob, že připustí jen takové zastavění, jaké od soukromého vlastníka vůbec se nedá očekávati, čili že pro zastavění předepíše takové vlastnosti budov, jež jsou soukromému stavebníku naprosto nedosažitelný.

V případě, o nějž jde, však st-1 uplatňoval, že stanoveného estetického účinu je možno dosíci stejně dokonale řadou omezení, jež mohou býti plánem přehledným nebo na jeho podkladě uloženy kterémukoli stavebníku, tedy i stavebníkům soukromým. Nemožnost realizovati tímto způsobem estetický požadavek jednotné výtvarné koncepce budov, není však nař. rozhodnutím dokázána.

Žal. úřad hájí své rozhodnutí v odvodním spise mimo jiné arci i tím, že st-1 zamýšlí na svém pozemku vystavěti rodinný dům, z čehož pak dovozuje, že zřízení rodinného domu nedalo by se srovnati s estetickým požadavkem, jež plán přehledný chce prosaditi. Než i kdyby bylo vůbec jisto, že právě komplexem veřejných budov bude nejlépe dosaženo žádoucího estetického účinu, nelze nahlédnouti, proč by jednotné výtvarné koncepce budov, o kterouž podle odůvodnění nař. rozhodnutí jedině běží, nedalo se docílit při stavbách soukromých, třeba snad šlo o domy rodinné, když stavby tyto bez ohledu na jejich účelové určení je možno podrobiti podmínkám k jednotné koncepci celku nutícím.

Po těchto úvahách nemohl nss uznati, že omezení na st-le uvalené, jež týká se osoby stavebníka, odnímajíc st-li možnost, aby sám svého pozemku stavebně využil, má v dané situaci zejména za okolností žal. úřadem uplatněných dostatečnou právní oporu, a bylo proto nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Otázkou, zda bylo by možno st-le omeziti v jeho vlastnické svobodě tím, že jeho pozemek by se vyhradil pro určitou veřejnou budovu, nss se nezabýval a zabývati nemusil, neboť nejde o to, zda st-lova pozemku je pro určitou veřejnou budovu zapotřebí, nýbrž sporné omezení zastavitelnosti st-lova pozemku stanoveno bylo z důvodů podstatně jiných, t. j. z řečeného důvodu estetického a je tedy na sporu toliko otázka, zda k dosažení účinu estetického je přípustným onen prostředek, jehož regulační komise a žal. min. použily, t. j. rezervování pozemku pro veřejné budovy konkrétně ostatně zcela neurčité.

Č. 11.266.

Stavební právo (Praha): Majitel domu není oprávněn proti omezením uloženým přehledným plánem regulačním a zastavovacím vznášeti námitky na ochranu veřejného zájmu estetického.

(Nález ze dne 9. května 1934 č. 9612.)

Věc: Československý stát (justiční správa) (vrch. komisař fin. prokuratury Dr. Jan Jaroš) proti ministerstvu veřejných prací (za zúč. hlavní město Prahu vrch. mag. komisař Dr. Adolf Štafl) o přehledný regulační a zastavovací plán.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Vyhláškou státní regulační komise z 26. června 1928 byl podle § 10 zák. č. 88/20 Sb. vyložen částečný regulační a zastavovací plán, kterým se upravuje území Starého města a Josefova. Proti takto vyloženému plánu podalo presidium vrch. zem. soudu v Praze dne 12. července 1928 námitky a to proti zamýšlenému provedení loubí podél celé fronty budovy čp. 587 — nároží Celetné ulice a Ovocného trhu — v níž jsou umístěny zemský soud civilní a exekuční soud. V námitkách se praví, že jsou podávány proto, že provedením loubí zmenší se počet místností v uvedené budově a tím značně se znehodnotí stavební pozemek. Proti provedení loubí na straně do Ovocného trhu namítá se také, že dostatečná šířka Ovocného trhu činí toto opatření zbytečným. Bude-li při event. přestavbě nebo novostavbě třeba z důvodu ochrany památek zachovati starou, umělecky cennou fačadu, činilo by provedení podloubí značné obtíže a rušilo by jednotný architektonický ráz budovy.

Nař. rozhodnutím schválilo žal. min. shora uvedený plán, a to v části přicházející v úvahu pro dnešní spor beze změny, a zamítlo v tomto směru námitky, podané presidiem vrch. soudu s tímto odůvodněním: Loubí, navržené v budově krajského soudu na straně ulice Celetné, pokračuje též na straně do Ovocného trhu jednak z důvodů komunikačních, ježto ochrana obecnstva pěšího vyžaduje, aby frekvence byla převedena kol celého nároží, a z důvodů estetických, ježto loubí v celé budově působí jednotněji, než kdyby bylo provedeno pouze na nároží. Proto bylo trváti na úpravě domu čp. 587/I, jak byla do přehledného plánu zanesena.

O stížnosti podané do tohoto rozhodnutí čsl. státem, resp. jeho justiční správou, uvažoval nss takto:

Stížnost obrací se proti nař. rozhodnutí především z titulu obrany pozemkového vlastníka proti znehodnocení, jež vzejde z toho, že se v budově krajského civil. soudu má zřídit na nároží do Celetné ulice a ve frontě obrácené do Ovocného trhu loubí, mimo to pak uplatňuje estetickou hodnotu soudní budovy.

Pokud se stížnost snaží obhajovati veřejný zájem estetický na zachování cenné stavitelské památky, není přípustná, neboť justiční správa, jakožto správkyňe státního domového majetku, není legitimována uplatňovati veřejný zájem estetický, chráněný jinými úředními orgány k tomu povolanými. Tím padá i formální výtka, v rámci této námítky vznesená, že nebyl o věci vyslechnut památkový úřad. Pokud pak se stížnost dovolává soudní ochrany užitkové a také estetické hodnoty budovy čp. 587 z titulu vlastnictví státního domového majetku, sluší ve smyslu ustálené judikatury vycházeti od toho, že svoboda vlastníkova musí ustoupiti veřejným zájmům, jež v přehledném upravovacím plánu mají býti zabezpečeny. K těmto zájmům náleží jak zájem komunikační, tak zájem estetický, jejichž potřebou sporná úprava byla odůvodněna.

Stížnost namítá ovšem, že ukojení obou uplatněných zájmů navržené úpravy nevyžaduje, a popírá zejména potřebu komunikační. Než otázka,

zda potřeba tato žádá rozšíření komunikace zřízením loubí, je otázka skutková. Její zodpovědění závisí na hodnocení stavu a potřeb frekvence a hodnocení toto vymyká se věcnému přezkoušení tímto soudem, jehož se stížnost v tomto svém bodě jediné dožaduje. Totéž platí však i o důvodech estetických, o něž žal. úřad opírá probourání loubí na frontě do Ovocného trhu.

Pokud stížnost, domáhajíc se v zájmu ochrany estetické hodnoty vlastní své budovy, vytýká, že nebyl slyšen památkový úřad, není výtká tato ani v této relaci důvodná, ježto není zákona, který by žal. úřadu ukládal památkový úřad vyslechnouti.

Je tedy stížnost ve všech směrech bezdůvodná.

Č. 11.267.

P o š t a. — Š k o l s t v í. — C í r k e v n í v ě c i: * Podle čl. II odst. 8 zák. č. 108/1865 ř. z. jest od poštovního osvobozena též korespondence správ (ředitelství) veřejných škol národních, zasílaná duchovním úřadům státem uznaných vyznání náboženských v záležitostech vyučovacích.

(Nález ze dne 9. května 1934 č. 9614.)

V ě c: Správa německé obecné školy v D. (adv. Dr. Bedřich Mautner z Prahy) proti ministerstvu pošt a telegrafů (odb. r. Dr. Jos. Nájemník) o osvobození od poštovního.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Stížnosti správy německé obecné školy v D., že poštovní úřad ve S. úřední dopisy, řízené správou školy na evangelický farní úřad ve S. a označené jako věc služební poštovního prostá, vrací jako portem povinné, nevyhovělo ředitelství pošt v Praze výměrem z 26. září 1931 z těchto důvodů: »Podle čl. II odst. 8 zák. o osvobození od poštovního z roku 1865 jest úřední korespondence všech státem uznaných veřejných učilišť osvobozena od poštovního jen ve vzájemném styku a ve styku s úřady a orgány uvedenými ve čl. II odst. 1 a 2 cit. zák. Není tudíž od poštovního osvobozena korespondence škol svědčící farním úřadům. Tuto korespondenci, nebyla-li vyplacena při podání, jest zatěžovati doplatným v jednoduché částce výplatného«.

Odvolání správy německé obecné školy v D. nevyhovělo min. pošt nař. rozhodnutím z důvodů výměru v odpor vzatého a těchto úvah: »Vzájemným stykem« zmíněným na konci čl. II odst. 8 zák. č. 108/1865 ř. z. rozumí se styk mezi příslušníky každé ze tří skupin uvedených v tomto odstavci zvláště. Vykládati slova »ve vzájemném styku« tak, že by byl i styk příslušníků jedné skupiny s příslušníky skupiny druhé osvobozen od poštovního, není možno, poněvadž rozsah osvobození od poštovního korespondence jednotlivých skupin je různý. Korespondence duchovních úřadů je poštovního prostá ve všech úředních záležitostech těchto úřadů a korespondence ředitelství vyučovacích a vzdělávacích ústavů ve věcech vyučování. Z toho vyplývá, že korespondence správ škol svědčící duchovním úřadům není osvobozena od poštovního«.